

EDITORIAL

Pensem en plural, i seguim

*No ens en rentem les mans.
Quedem-nos a casa.
Ho hem de fer encara millor.
Siguem responsables.
Seguim.*

No és, ni pretén ser, cap poema. Tot i que podria ser-ho, perquè, evienciant la seva resiliència, i la seva capacitat per reinventar-se, la Vall del Ges va tornar a celebrar aquest dijous la Diada de Sant Jordi. No es van poder omplir ni les places ni els carrers, buits des de fa ja massa dies. Però es van omplir de cultura, de somriures, de roses, de llibres, les cases de tot el nostre menut territori.

No és, ni pretén ser, cap poema. Són, només, els títols de les cinc últimes editorials del setmanari *Torelló*. Els títols que coronen els textos que els últims dijous han omplert aquesta breu columna, des de la qual hem repetit que per tal de fer front a aquest repte col·lectiu cal, i és imprescindible, pensar en el col·lectiu. I ser molt conscients de la gravetat dels dies grisos que estem vivint. No ens en rentem les mans. I quedem-nos a casa. I fem-ho encara millor. I siguem responsables. I seguim.

REDACCIÓ

DIR-HO BEN DIT

Ramon Sangles

SER o ESTAR?

Per tot arreu, i en diferents camps, hi veig un excés en l'ús del verb *estar* en comptes del verb *ser*. Es tracta d'una plaga, un verb piranya, que ens empeny a fer frases en construcció espanyola, una mena de català, quan la nostra construcció ha de ser lògicament, i amb tot l'honor, la catalana.

El castellà és una llengua molt evolucionada respecte a la llengua mare, el llatí. La catalana no ha evolucionat pas tant, ni el francès, ni l'italià. Aleshores, per exemple, el francès i l'italià, que, qui més qui menys, tots els catalans sabem, ens poden servir de molt bona guia si tenim dubtes entre *ser* o *estar* a l'hora de construir bé la frase en català.

També podem llegir-ne més informació en el llibre *Compendi de normes d'estil*, a les pàgines 132 i 133.

Proposem-nos fer servir *ser* en lloc de *estar* sempre que puguem construir raonablement bé la frase, i veurem com encertarem en un 80 % a fer-ho tal com Déu mana. En canvi, ara ho solem fer un 80 % de vegades d'una manera no nostrada.

Més endavant tornarem a parlar d'aquest tema.

MIRADES EMPRENEDORES

Consorci de la
Vall del Ges, Orís i
Bisaura

Equilibri, cohesió i desenvolupament · Tel. 93 859 22 26 · www.gesbisaura.cat

Des del servei d'emprenedoria del Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura assessorem i acompanyem a les persones perquè aconseguixin els seus objectius i posin en marxa el seu projecte de negoci empresarial. Us presentem persones

emprenedores del territori, els seus èxits, els seus dubtes i, en definitiva, el seu treball. Aquest espai ens permetrà veure l'emprenedoria amb exemples reals de persones emprenedores que expliquen per què ho són i com ho fan

ESTEL VILAR BOFILL. LA LLANTERNA. C/ DEL PONT, 19 DE TORELLÓ

www.lallanerna.com

L'Estel va estudiar traducció i interpretació i un dels idiomes que va escollir va ser el xinès. Quan va acabar la carrera li va sortir l'oportunitat d'anar a la Xina en un intercanvi d'alumnes. Hi volia anar perquè no parlava xinès tot i haver-lo estudiat. Després de sis mesos va finalitzar el projecte d'intercanvi, però va decidir quedar-se a Xangai, on va viure durant dotze anys. El xinès li va servir com a vehicle per descobrir una visió del món molt diferent de la que coneixia. Li va obrir la ment. Es va seguir formant en xinès i també en gestió cultural. Durant aquells anys a la Xina va conèixer i estudiar la medicina tradicional que és tota una filosofia de vida i el *Qigong (txikung)*. Va treballar fent traduccions i també en gestió cultural. Va decidir tornar a Torelló per l'oportunitat d'arreglar la casa familiar de tres plantes i muntar-hi La Llanterna, una idea que feia temps que madurava.

La Llanterna és un espai dedicat a la cura del cos i de la ment, així com al coneixement d'un mateix. El projecte s'inspira especialment en la cultura xinesa del *yangs-heng*, el cultiu de la vida, en la qual la persona s'entén a través d'una visió que engloba

tota la complexitat de l'ésser: el cos, les emocions, els pensaments, l'entorn i la força vital. El centre La Llanterna acull propostes diverses que estan en sintonia amb aquesta concepció holística de la persona i el seu benestar, tant provinents de la tradició xinesa com d'altres escoles i tradicions. Aquestes propostes poden tenir formes molt diverses: des de cursos regulars i tallers fins a espais de consulta amb especialistes, passant per exposicions i actuacions artístiques.

La Llanterna es va inaugurar el novembre del 2019. L'Estel és a l'inici del seu projecte i com a emprenedora és conscient que ha de gestionar el centre des de diferents àrees, tant buscant col·laboradors com gestionant l'administració i la comercialització. En un futur proper vol seguir arreglant l'edifici i poder instal·lar-se a la planta

superior de la casa. A La Llanterna vol acollir una comunitat dinàmica al voltant de les pràctiques i les tècniques de salut holística i aconseguir poder gestionar el seu temps reconciliant el seu rol professional amb el familiar i, també, amb els personal i femení.

